

Управління культури та охорони культурної спадщини
Черкаської обласної державної адміністрації

Комунальний заклад «Обласна універсальна наукова бібліотека
імені Тараса Шевченка» Черкаської обласної ради

Пам'ятні дати Черкащини у 2023 році

УДК 908:94(477.46)(035)

П15

Укладачка Л.Т. Демченко

Редакторка Н.В. Фейгінова

П15 Пам'ятні дати Черкащини у 2023 році / Управління культури та охорони культурної спадщини Черкас. облдержадмін., Комун. закл. «Обл. універс. наук. б-ка ім. Тараса Шевченка» Черкас. облради ; [уклад. Л. Т. Демченко]. – Черкаси : ОУНБ ім. Тараса Шевченка, 2022. – 37 с.

У щорічному довідковому виданні подано перелік знаменних для регіону подій суспільно-політичного, наукового, культурно-мистецького життя, які відзначатимуться у 2023 році. Перелік дат розміщено за місяцями і числами; в стислих анотаціях викладено зміст події, біографічні відомості про ювілярів у краєзнавчому аспекті.

Посібник стане у нагоді бібліотечним, музейним працівникам, вчителям, студентам.

УДК 908:94(477.46)(035)

© Комунальний заклад «Обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка», 2022

Пам'ятні дати Черкащини у 2023 році

- 945 років з часу першої письмової згадки про м. Канів (1078).
- 490 років від дня народження та 445 років з часу смерті Івана Підкови (1533–1578), козацького кошового отамана, гетьмана. Похований у м. Канів.
- 460 років з часу смерті Дмитра Івановича Вишневецького (псевд. Байда. р.н. невід. – 1563), політичного і військового діяча, старости черкаського і канівського.
- 430 років з часу першої письмової згадки про селище Лисянка (1593).
- 240 років Корсунь-Шевченківському парку (1783).
- 170 років від дня народження Йосипа Андрійовича Димінського (1853–1893), етнографа, лікаря і педагога, який жив у селищі Лисянка.
- 165 років від дня народження Мордехая Яковича Спектора (1858–1925), єврейського дитячого письменника, журналіста, уродженця м. Умань.
- 165 років від дня народження Євгена Івановича Борисова (1858–1900), вченого-літературознавця, етнографа, уродженця с. Вербовець, тепер Звенигородського району.
- 145 років від дня народження Никодима Петровича Смоктія (1878–1943), засновника і генерального хорунжого Вільного козацтва (1917), уродженця с. Гусакове Звенигородського району.

- 145 років від дня народження Опанаса Михайловича Андрієвського (1878–1955), ученого-правника, громадсько-політичного діяча, члена Директорії УНР, уродженця Уманщини.
- 130 років з часу відкриття Трипільської культури археологом Вікентієм Хвойкою (1893).
- 130 років від дня народження Григорія Власовича Денисенка (1893–1964), комісара Української Центральної Ради, уродженця м. Сміла.
- 125 років Золотоніському технікуму ветеринарної медицини Білоцерківського національного аграрного університету (1898).
- 125 років від дня народження Трохима Івановича Бабенка (Отаман Голий (1898–1921), військового діяча часів УНР, керівника Мліївської республіки, уродженця с. Хрещатик Черкаського району.
- 115 років від дня народження Григорія Якимовича Кулішенка (1908–1939), військового діяча, льотчика, народного героя Китаю, уродженця с. Черепин, тепер Звенигородського району.
- 115 років Уманському гуманітарно-педагогічному коледжу імені Т.Г. Шевченка (1908).
- 110 років від дня народження Пилипа Антоновича Шутіра (1913–1944), поета, уродженця с. Великий Хутір, тепер Золотоніського району.
- 105 років з часу утворення Холодноярської організації (1918).
- 100 років від дня народження Євгена Миколайовича Ткаченка (1923–2002), живописця, колишнього жителя м. Черкаси.

- 50 років із часу заснування Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України (1973).
- 90-ті роковини Голодомору 1932–1933 рр. в Україні (День пам'яті – 25.11.2023).
- 45 років Черкаській обласній організації Національної спілки художників України(1978).
- 40 років тріо бандуристок років «Вербена» Черкаської обласної філармонії (1983).

Січень

- 1 – 80 років від дня народження Андрія Ілліча Поліщука (1943–2019), письменника, жителя м. Тальне.
- 4 – 130 років від дня народження Миколи Михайловича Ткаченка (1893–1965), вченого-історика, літературознавця, уродженця м. Тальне.
- 4 – 85 років від дня народження Івана Степановича Задорожного (1938), вченого фахівця в галузі інформаційних технологій, уродженця с. Стецівка Звенигородського району.
- 7 – 230 років від дня народження Сильвестра Венжика Грози (1793–1849), польського поета, прозаїка, публіциста, який у 1802–1809 рр. навчався в м. Умань.
- 7 – 95 років від дня народження Олександра Сергійовича Матвієвського (1928–2016), фахівця у галузі садівництва,

доктора сільськогосподарських наук, уродженця с. Ладижинка Уманського району.

- 8 – 25 років з часу відкриття музейної кімнати «Робочий кабінет Василя Симоненка» в редакції газети «Черкаський край» (1998).
- 9 – 95 років від дня народження Миколи Тодосійовича Негоди (1928–2008), письменника, заслуженого діяча мистецтв України, колишнього жителя м. Черкаси.
- 13 – 135 років від дня народження Лева Юрійовича Крамаренка (1888–1942), художника, уродженця м. Умань.
- 13 – 130 років від дня народження Павла Павловича Гарячого (1893–1943), сотника, Армії УНР, уродженця с. Буда Горобіївська, тепер Черкаського району.
- 14 – 125 років від дня народження Юрія Юрійовича Горліса-Горського (справжнє прізвище Городянин-Лісовський. (1898–1946), письменника, старшини Армії УНР, який у роки Національної революції тривалий час перебував на Чигиринщині.
- 16 – 105 років з часу відкриття в м. Умань першої української гімназії імені Бориса Грінченка (1918).
- 19 – 65 років від дня народження Івана Івановича Сухого (1958), заслуженого працівника культури України, художнього керівника Жашківського зразкового дитячого ансамблю гармоністів.
- 20 – 95 років від дня народження Костя Івановича Дяченка (1928–2006), поета-гумориста, прозаїка, уродженця с. Дабівка, тепер Звенигородського району.

- 21 – 50 років від дня народження Ігоря Вікторовича Солодовнікова (1973), художника, жителя м. Черкаси.
- 24 – 85 років від дня народження Олександра Леонідовича Левченка (1938–2002), електрофізика, доктора технічних наук, професора, уродженця м. Золотоноша.
- 24 – 60 років від дня народження Олександра Івановича Власюка (Сашко Лірник. 1963), актора, казкаря-лірника, телеведучого, заслуженого працівника культури України, уродженця м. Умань.
- 29 – 135 років від дня народження Гната Єрмиловича Порохівського (1888–1950), полковника Армії УНР, уродженця с. Добра Уманського району.

Лютий

- 375 років з початку Національно-визвольної війни українського народу під проводом Б. Хмельницького (1648–1676).
- 135 років від часу народження Панаса Дмитровича Келеберди (1888–1920), військового діяча часів УНР, отамана Вереміївської сотні, уродженця с. Вереміївка, тепер Золотоніського району.
- 6 – 75 років від дня народження Миколи Федоровича Крамара (1948), заслуженого журналіста України, жителя м. Черкаси.
- 9 – 140 років від дня народження Никифора Яковича Григорієва (1883–1953), громадсько-політичного діяча, письменника, журналіста, члена Центральної Ради, уродженця с. Бурти, тепер Звенигородського району.
- 10 – 130 років від дня народження Порфирія Андрійовича Силенко-Кравця (1893–1977), підполковника Армії УНР, уродженця м. Черкаси.

- 11 – 105 років від дня народження Михайла Кириловича Масла(1918–1984), поета, колишнього жителя с. Ковалівка, тепер Золотоніського району.
- 11 – 85 років від дня народження Анатолія Максимовича Пашкевича (1938–2005), композитора, народного артиста України, колишнього художнього керівника Черкаського народного хору.
- 15 – 75 років від дня народження Наталії Василівни Віргуш (1948), письменниці, поетеси, журналістки, жительки м. Черкаси.
- 16 – 210 років від дня народження Семена Степановича Гулака-Артемовського (1813–1873), композитора, співака, драматурга, уродженця м. Городище.
- 16 – 80 років від дня народження Віталія Сергійовича Шкляра (1943), архітектора, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, уродженця м. Звенигородка.
- 16 – 70 років від дня народження Наталії Іванівни Коломієць (1953–2012), заслуженої артистки України, колишньої актриси Черкаського академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. Т.Г. Шевченка.
- 17 – 115 років від дня народження Олекси Федоровича Влизька (1908–1934), поета, дитячі і юнацькі роки якого пройшли у с. Сигнаївка, тепер Звенигородського району.
- 19 – 80 років від дня народження Василя Івановича П'ятун-Діброви (1943–2008), поета, уродженця с. Мельниківка, тепер Черкаського району.

- 21 – 110 років від дня народження Катерини Дмитрівни Кайдаш-Машківської (1913–1992), живописця, колишньої жительки смт Стеблів, тепер Черкаського району.
- 24 – 150 років від дня народження Івана Тимофійовича Ротаря (1873–1905), громадсько-політичного діяча, літератора, педагога, уродженця с. Мліїв, тепер Черкаського району.
- 24 – 120 років від дня народження Федора Івановича Лаврова (1903–1980), фольклориста, літератора, кандидата філологічних наук, уродженця с. Вереміївка, тепер Золотоніського району.
- 26 – 125 років від дня народження Костянтина Юрійовича Пестушко (Степовий, Блакитний. 1898–1921), отамана Степової дивізії, Головного отамана Холодного Яру.
- 26 – 140 років від дня народження Сергія Михайловича Іваницького-Василенка (1883–1984), історика права, уродженця м. Золотоноша.
- 27 – 130 років від дня народження Валентина Дмитровича Отамановського (1893–1964), перекладача, історика, краєзнавця, одного із засновників Української Центральної Ради, уродженця с. Велика Яблунівка, тепер Черкаського району
- 28 (29) – 55 років з часу відкриття у м. Черкаси фінансового технікуму (нині – Інститут банківської справи Університету банківської справи Національного банку України. 1968).
- 29 – 115 років від дня народження Олексія Сергійовича Чуприни (1908–1993), бандуриста, який довгі роки грав на Тарасовій горі у Каневі, уродженця с. Гарбузин, тепер Черкаського району.

Березень

- 1 – 75 років від дня народження Михайла Івановича Бащенка (1948), вченого-зоотехніка, заслуженого працівника сільського господарства України, уродженця с. Радиванівка, тепер Черкаського району.
- 1 – 70 років від дня народження Володимира Миколайовича Костогриза (1953–2005), художника, графіка, колишнього жителя м. Черкаси.
- 2 – 180 років від дня народження Лева Степановича Мацієвича (1843–1915), бібліофіла, джерелознавця, історика, літературознавця, уродженця с. Безпечна, тепер Уманського району.
- 3 – 100 років від дня народження Онисима Петровича Мельника (1923–1969), письменника, уродженця с. Добра, тепер Уманського району.
- 4 – 100 років від дня народження Ганни Василівни Холопцевої (1923), художниці декоративно-прикладного мистецтва, уродженки с. Водяники, Звенигородського району.
- 9 – 209 років від дня народження Тараса Григоровича Шевченка (1814–1861), українського поета, художника, мислителя, уродженця с. Моринці Звенигородського району.
- 9 – 100 років від дня народження Алли Петрівни Коваль (1923–2009), мовознавиці, доктора філологічних наук, уродженки с. Білозір'я Черкаського району.
- 9 – 90 років від дня народження Нінель Іванівни Заверталюк (1933), літературознавиці, уродженки м. Умань.

- 9 – 80 років від дня народження Євгена Семеновича Найдена (1943–2019), заслуженого художника України, колишнього жителя м. Черкаси.
- 10 – 85 років від дня народження Миколи Івановича Бушина (1938–2022), історика, краєзнавця, колишнього професора Черкаського державного технологічного університету.
- 13 – 140 років від дня народження Антона Калениковича Скороходька (1883–1954), вченого в галузі зоогієни, уродженця м. Канів.
- 13 – 130 років від дня народження Якова Максимовича Зозулі (1893–1984), військового і політичного діяча часів УНР, публіциста, уродженця с. Лебедин, тепер Звенигородського району.
- 13 – 95 років від дня народження Олександра Володимировича Гуковича (1928), заслуженого архітектора України, уродженця м. Звенигородка.
- 16 – 120 років від дня народження Павла Костянтиновича Мигала (1903–1986), фізико-хіміка, доктора хімічних наук, уродженця с. Митьки Золотоніського району (нині затопленого водами Кременчуцького водосховища).
- 17 – 70 років від дня народження Володимира Максимовича Гаптаря (1953), поета, уродженця с. Орловець, тепер Черкаського району.
- 19 – 80 років від дня народження Федора Микитовича Парія (1943–2016), доктора біологічних наук, колишнього завідувача кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології Уманського національного університету садівництва, уродженця с. Іваньки, тепер Уманського району.

- 20 – 125 років від дня народження Юхима Борисовича (Хаїм Берович) Лойцкера (1898–1970), єврейського і українського літературознавця, уродженця м. Канів.
- 21 – 85 років від дня народження Василя Андрійовича Марсюка (1938), поета, колишнього жителя м. Черкаси
- 23 – 85 років від дня народження Володимира Ісаковича Циби (1938–2013), співака, музиканта, поета-пісняра, колишнього жителя м. Звенигородка.
- 23 – 120 років від дня народження Галини Львівни Петрашевич (1903–1999), скульптора, народного художника УРСР, заслуженого діяча мистецтв УРСР, уродженки с. Дубова Уманського району.
- 24 – 195 років від дня народження Феофана (Теофана) Гавриловича Лебединцева (1828–1888), вченого-історика, церковного і громадського діяча, уродженця с. Зелена Діброва, тепер Черкаського району.
- 25 – 55 років від дня народження Миколи Михайловича Лісового (1968), ентомолога, вченого-агронома, доктора сільськогосподарських наук, уродженця с. Коврай Другий Золотоніського району.
- 27 – 80 років від дня народження Юрія Петровича Іщенка (1943), заслуженого художника України, жителя м. Черкаси.
- 29 – 400 років від дня народження Романа Онисимовича Ракушки-Романовського (Самовидця. 1623–1703), державного і церковного діяча, уродженця, ймовірно, с. Романівка, тепер Звенигородського району.

- 30 – 125 років від дня народження Олексія Сидоровича Коломійченка (1898–1973), вченого-отоларинголога, заслуженого діяча науки і техніки України, уродженця м. Шполи.
- 30 – 70 років від дня народження Олексія Миколайовича Пухного (1953), письменника, жителя м. Сміла.

Квітень

- 1 – 85 років від дня народження Бориса Леонідовича Куценя (1938–1966), скрипаля, педагога, композитора, уродженця м. Умань.
- 2 – 105 років від дня народження Леоніда Васильовича Куличенка (1918–1977), письменника, уродженця с. Шабельники (нині затопленого водами Кременчуцького водосховища).
- 3 – 100 років від дня народження Володимира Менахимовича Львівського (1923), фахівця у галузі механіки та металургії, доктора технічних наук, уродженця м. Звенигородка.
- 6 – 130 років від дня народження Платоніди Щуровської-Росіневич (1893–1973), української хорової диригентки і педагога, уродженки с. Вербівка, тепер Черкаського району.
- 6 – 75 років від дня народження Валентина Михайловича Пивоварова (1948), оперного співака, народного артиста України, уродженця м. Сміла.
- 7 – 130 років від дня народження Василя Степановича Василька (Миляєва. 1893–1972), актора, народного артиста СРСР, уродженця с. Бурти, тепер Уманського району.

- 10 – 105 років від дня народження Івана Даниловича Рябоштана (1918–2008), заслуженого журналіста України, колишнього жителя м. Черкаси.
- 10 – 100 років від дня народження Олександра Григоровича Зобенка (1923–2005), письменника, уродженця с. Вереміївка, тепер Золотоніського району.
- 11 – 170 років від дня народження Івана Якимовича Левицького (Іоакима. 1853–1921), церковного діяча, уродженця с. Дрaбівка, тепер Черкаського району.
- 11 – 60 років від дня народження Сергія Андрійовича Радька (1963), майстра народної творчості, жителя с. Межиріч, тепер Черкаського району.
- 12 – 75 років від дня народження Анатолія Павловича Алексєєва (1948), художника-графіка, майстра різьби по дереву, жителя м. Черкаси.
- 13 – 185 років від дня народження Юхима Степановича Кримського (1838–1915), видавця, педагога, літератора, краєзнавця, який жив і похований у м. Звенигородка. Батько А. Кримського.
- 13 – 95 років від дня народження Юрія Васильовича Смолянського (1928–2005), майстра художнього слова, режисера, колишнього жителя м. Черкаси.
- 13 – 85 років від дня народження Василя Євдокимовича Перевальського (1938), художника-графіка, народного художника України, уродженця нині зниклого с. Бубнів Золотоніського району.

- 14 – 95 років від дня народження Михайла Васильовича Малиновського (1928), поета, уродженця с. Зарубинці, тепер Уманського району.
- 15 – 85 років від дня народження Миколи Васильовича Ткаченка (1938–2006), художника, уродженця с. Нечаївка Черкаського району.
- 15 – 55 років від дня народження Наталії Миколаївни Мамалиги (1968), співачки, заслуженої артистки України, жительки м. Черкаси.
- 18 – 85 років від дня народження Миколи Федоровича Запорожця (1938), вченого-біохіміка, уродженця с. Лип'янка, тепер Звенигородського району.
- 19 – 100 років з часу заснування Черкаської музичної школи №1 ім. Миколи Лисенка (1923).
- 26 – 50 років від дня народження Віталія Борисов Дахівника, (1973), скульптора, жителя с. Новодмитрівка Золотоніського району.
- 28 – 105 років від дня народження Ірини Петрівни Мицик (1918–2001), фольклористки, краєзнавиці, уродженки с. Вишнопіль, тепер Звенигородського району.
- 30 – 100 років від дня народження Івана Онисимовича Кулика (1923–1995), художника, колишнього жителя м. Черкаси, уродженця с. Моринці Звенигородського району.

Травень

- 200 років з часу пуску першого пароплава на Дніпрі «Бджілка» (1823), спорудженого у с. Мошни, тепер Черкаського району.

- 105 років Черкаському обласному краєзнавчому музею (1918).
- 70 років з часу створення народного самодіяльного ансамблю танцю «Черкащанка» Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького (1953).
- 60 років з часу заснування Уманського музичного училища ім. П.Д. Демуцького (1963).
- 2 – 90 років від дня народження Олексія Мусійовича Дубового (1933–2004), державного діяча, лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка, колишнього жителя м. Черкаси.
- 2 – 80 років від дня народження Петра Панасовича Коломійця (1943), журналіста, письменника, уродженця с. Білоусівка, тепер Золотоніського району.
- 5 – 135 років від дня народження Георгія Семеновича Теревека (1888–1912), одного з перших українських планеристів, уродженця с. Вільшана-Слобідка Уманського району.
- 6 – 235 років від дня народження Дмитра Максимовича Княжевича (1788–1844), фольклориста, літератора, освітнього і громадського діяча, який похований у с. Велика Бурімка, тепер Золотоніського району.
- 7 – 110 років від дня народження Ірини Остапівни Гоменюк (1913–1989), заслуженого майстра народної творчості України, уродженки с. Родниківка Уманського району.
- 9 – 115 років від дня народження Івана Олексійовича Волошина (1908–1993), театрознавця, педагога, кандидата мистецтвознавства, уродженця м. Кам'янка.

- 11 – 130 років від дня народження Костянтина Іполитовича Кржемінського (1893–1937), художника, мистецтвознавця, який жив у м. Умань. Був репресований.
- 11 – 115 років від дня народження Віталія Єлисейовича Чигирин (Чигирик. 1908–1937), письменника, журналіста, уродженця с. Боровиця, тепер Черкаського району. Був репресований.
- 13 – 95 років від дня народження Петровича Мертенса (1928–1995), економіста, доктора економічних наук, уродженця с. Ладжинка Уманського району.
- 13 – 85 років від дня народження Ігоря Борисовича Грушецького (1938–1996), журналіста, колишнього жителя м. Черкаси. Його прізвище занесене на Дошку пам'яті загиблих журналістів у м. Київ та викарбуване на Меморіалі журналістів в Музеї новин у Вашингтоні (США).
- 18 – 85 років від дня народження Владислава Івановича Мельника (1938), графіка, живописця, архітектора, кандидата технічних наук, уродженця с. Будище, тепер Звенигородського району.
- 21 – 85 років від дня народження Геннадія Петровича Максимова (1938–2006), акушера-гінеколога, доктора медичних наук, уродженця м. Умань.
- 22 – 110 років від дня народження Костянтина Наумовича Гудзенка (1913–2008), педагога, краєзнавця, колишнього жителя м. Кам'янка.
- 25 – 105 років від дня народження Олександра Андрійовича Найд (1918–1997), краєзнавця, заслуженого лісівника України, колишнього жителя м. Чигирин.
- 26 – 375 років з часу Корсунської битви (1648).

- 26 – 255 років з часу національно-визвольного повстання Коліївщина (1768).
- 26 – 105 років від дня народження Йосипа Ілліча Гіхмана (1918–1985), вченого-математика, доктора фізико-математичних наук, професора, уродженця м. Умань.
- 26 – 75 років від дня народження Миколи Володимировича Босака (1948), письменника, уродженця с. Підставки Золотоніського району.
- 27 – 110 років від дня народження Валентина Костянтиновича Лагоди (Лагодзинського. 1913–1991), поета, уродженця с. Степанці, тепер Черкаського району.
- 27 – 65 років від дня народження Тетяни Антонівни Маломуж (1958), бандуристки, народної артистки України, уродженки м. Звенигородка.
- 28 – 120 років від дня народження Олександри Максимівни Шулежко (1903–1994), яка під час нацистської окупації організувала у м. Черкаси дитячий притулок. Удостоєна звання «Праведник народів світу».

Червень

- 1 – 115 років від дня народження Івана Оникійовича Виргана (1908–1975), поета, уродженця с. Матвіївка, тепер у складі с. Кліщинці, нині Золотоніського району.
- 1 – 60 років від дня народження Бориса Петровича Качура (1963), диригента, уродженця с. Цибулів, тепер Уманського району.
- 2 – 50 років від дня народження Анжели Петрівни Драч (1973), майстра народної творчості, жительки м. Умань.

- 3 – 105 років з часу Звенигородського збройного повстання (1918).
- 3 – 95 років від дня народження Костянтина Петровича Степанкова (1928–2004), актора, народного артиста України, юнацькі роки якого пройшли в м. Умань.
- 4 – 160 років від дня народження Владислава Владиславовича Городецького (1863–1930), архітектора, який зробив значний внесок в архітектуру м. Черкаси, м. Умань та с. Мошни Черкаського району.
- 4 – 75 років від дня народження Віктора Андрійовича Олексенка (1948), графіка, живописця, заслуженого художника України, жителя м. Черкаси.
- 5 – 85 років від дня народження Федора Миновича Канака (1938–2001), доктора філософських наук, професора, уродженця с. Демки, тепер Золотоніського району.
- 7 – 100 років від дня народження Миколи Андрійовича Гірника (1923–1981), поета, перекладача, уродженця с. Вербовець, тепер Звенигородського району.
- 8 – 95 років від дня народження Едуарда Никифоровича Яворського (1928–2012), музикознавця, композитора, заслуженого діяча мистецтв України, уродженця с. Лисича Балка, тепер Звенигородського району.
- 10 – 120 років від дня народження Микити Михеєвича Шумила (1903–1982), письменника, перекладача, уродженця с. Михайлівка, тепер Черкаського району.
- 13 – 130 років від дня народження Дмитра Петровича Рудика (1918–1955), літературознавця, критика, який у 1918–1923 рр. жив і працював викладачем гімназії у м. Умань.

- 15 – 100 років від дня народження Олександра Тихоновича Петриченка (1923–2009), поета, колишнього жителя м. Чигирин.
- 16 – 445 років від дня смерті Івана Підкови (?–1578), козацького отамана, гетьмана, який похований у м. Канів.
- 16 – 150 років від дня народження Володимира Антоновича Ольшевського (1873–1933), військового діяча, генерал-хорунжого Армії УНР, уродженця м. Умань.
- 17 – 70 років від дня народження Івана Васильовича Фізера (1953–2020), народного художника України, скульптора, педагога, колишнього жителя м. Черкаси.
- 21 – 120 років від дня народження Луїса Краснера (1903–1995), американського скрипаля, уродженця м. Черкаси.
- 24 – 125 років від дня народження Олени Журливої (Котова Олена Костянтинівна. 1898–1971), поетеси, уродженки м. Сміла.
- 26 – 50 років Черкаському інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля (1973).

Липень

- 115 років з початку демонстрування кіно у м. Черкаси (1908).
- 2 – 60 років від дня народження Валерія Петровича Капелюшного (1963), вченого-історика, уродженця с. Соболівка, тепер Звенигородського району.
- 3 – 85 років від дня народження Володимира Андрійовича Гончаренка (1938), фольклориста, журналіста, краєзнавця, жителя м. Черкаси.

- 10 – 80 років від дня народження Володимира Павловича Щерби (1943–2012), журналіста, краєзнавця, уродженця с. Шрамківка, тепер Золотоніського району.
- 12 – 165 років від дня народження Михайла Михайловича Філіпова (1858–1903), вченого, уродженця с. Вікніне, тепер Звенигородського району.
- 12 – 80 років від дня народження Петра Павловича Линовицького (1943–2002), поета, журналіста, колишнього жителя м. Черкаси.
- 16 – 130 років від дня народження Данила Порфировича Демуцького (1893–1954), кінооператора, уродженця с. Охматів, тепер Уманського району.
- 20 – 110 років від дня народження Ольги Нилівни Мак (1913–1998), письменниці, колишньої жительки с. Вільхівчик, тепер м. Корсунь-Шевченківський.
- 21 – 115 років від дня народження Прокопа Хомича Гаркавого (1908–1984), вченого-селекціонера, уродженця с. Пилява, тепер Черкаського району.
- 21 – 105 років від дня народження Прокопа Михайловича Крижанівського (1918–2011), педагога, краєзнавця, колишнього жителя с. Мліїв, тепер Черкаського району.
- 21 – 85 років від дня народження В'ячеслава Івановича Васяновича (1938–2017), графіка і живописця, уродженця с. Гельмязів Золотоніського району.
- 22 – 115 років від дня народження Івана Івановича Черінька (1908–1948), українського і туркменського живописця, заслуженого діяча мистецтв Туркменістану, уродженця с. Деньги Золотоніського району.

- 22 – 100 років від дня народження Анатолія Дмитровича Улітова (1923–1998), педагога, краєзнавця, почесного громадянина с. Дубіївка Черкаського району.
- 23 – 95 років дня народження Володимира Федорович Зубенка (1928–2007), вченого-агронома, доктора сільськогосподарських наук, академіка УААН, уродженця с. Павлівщина, тепер Золотоніського району.
- 23 – 80 років від дня народження Анатолія Івановича Кузьмінського (1943), заслуженого працівника народної освіти України, колишнього ректора Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького.
- 23 – 70 років від дня Надії Яківни Нікіфорової (1953), заслуженої художниці України, жительки м. Черкаси.
- 24 – 75 років від дня народження Петра Яковича Чуприни (1948), музиканта, заслуженого діяча мистецтв України, народного артиста України, уродженця м. Золотоноша.
- 26 – 250 років від дня народження Іллі Федоровича Тимківського (1773–1853), письменника, освітнього діяча, який жив на родовому хуторі Тимківщина (нині у складі с. Богуславець Золотоніського району).
- 26 – 110 років від дня народження Олега Володимировича Килимника (1913–2001), літературознавця, уродженця с. Ямпіль Звенигородського району.
- 28 – 125 років від дня народження Павла Романовича Чамати (1898–1969), психолога, педагога, уродженця с. Бабичі, тепер Черкаського району.

- 29 – 85 років від дня народження Станіслава Станіславовича Лячинського (1938), журналіста, краєзнавця, Почесного громадянина м. Звенигородка.
- 30 – 100 років з часу створення Канівського природного заповідника (1923), одного з найстаріших в Україні.

Серпень

- 195 років від дня народження Йони Мордковича Зайцева (1828–1907), підприємця, філантропа, уродженця м. Канів.
- 2 – 370 років Іллінській церкві в с. Суботів, тепер Черкаського району (1653).
- 2 – 145 років від дня народження Іллі Максимовича Шульги (1878–1938), художника, уродженця с. Кропивна Золотоніського району. Був репресований.
- 3 – 95 років від дня народження Василя Кузьмовича Харченка (1928–2009), музейного працівника, краєзнавця, уродженця селища Стеблів, тепер Черкаського району.
- 5 – 85 років від дня народження Віктора Кіндратовича Собченка (1938–2009), заслуженого працівника культури України, колишнього жителя м. Черкаси.
- 7 – 85 років від дня народження Василя Пилиповича Приза (1938–2013), поета-пісняра, лауреата літературно-мистецької премії ім. М. Старицького, колишнього жителя с. Крутьки, тепер Золотоніського району.
- 9 – 200 років від дня народження Олександра Олександровича Навроцького (1823–1892), поета, перекладача, уродженця с. Антипівка Золотоніського району.

- 12 – 70 років від дня народження Анатолія Олександровича Задоя (1953), вченого-економіста, уродженця с. Івківці, тепер Черкаського району.
- 14 – 95 років від дня народження Анатолія Федоровича Кашеїди (1928–1998), поета, уродженця м. Тальне.
- 15 – 70 років від дня народження Лідії Іванівни Мамчур (1953), мовознавиці, доктора педагогічних наук, професорки Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини.
- 16 – 90 років від дня народження Анатолія Тимофійовича Авдієвського (1933–2016), хорового диригента, народного артиста України, Героя України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, який у 1963–1966 рр. був художнім керівником, головним диригентом Черкаського українського народного хору.
- 18 – 75 років від дня народження Віктора Володимировича Гоцуляка (1948), історика, доктора історичних наук, професора Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.
- 20 – 75 років від дня народження Лідії Андріївни Михайленко (1948), співачки, педагога, народної артистки України, уродженки м. Черкаси.
- 23 – 75 років від дня народження Валентина Івановича Хорошого (1948), заслуженого працівника культури України, директора Черкаського музичного училища ім. С. С. Гулака-Артемівського.
- 24 – 150 років від дня народження Фотія Степановича Красицького (1873–1944), художника, внучатого небожа Т.Г. Шевченка, уродженця с. Зелена Діброва, тепер Черкаського району.

- 26 – 110 років від дня народження Євгена Миколайовича Гольцева (1913–1987), журналіста, колишнього редактора газети «Черкаська правда»).
- 28 – 100 років від дня народження Якіма Прохоровича Запаса (1923–2007), доктора мистецтвознавства, заслуженого працівника освіти України, уродженця с. Розсішки, тепер Уманського району.
- 28 – 85 років від дня народження Владлена Кузьмовича Ковтуна (1938), поета-пісняра, уродженця с. Таганча, тепер Черкаського району. Дитинство і юність минули у с. Нетеребка, тепер Черкаського району.
- 28 – 70 років від дня народження Володимира Пилиповича Головка (1953–2000), скульптора, уродженця с. Мельники, тепер Черкаського району.
- 30 – 85 років від дня народження Івана Олексійовича Єлінецького (1938–2020) музейного працівника, краєзнавця, жителя с. Лебедин, тепер Звенигородського району.
- 30 – 85 років від дня народження Аделії Іванівни Кундрат (1938), мовознавиці, доктора філософії, уродженки м. Тальне.
- 30 – 85 років від дня народження Леоніда Григоровича Лобаса (1938–2012), фахівця у галузі механіки, доктора фізико-математичних наук, уродженця с. Трушівці, тепер Черкаського району.
- 30 – 75 років від дня народження Тамари Федорівни Гордової (1948), заслуженої художниці України, жительки м. Черкаси.

Вересень

- 140 років від дня народження Василя Григоровича Іщенка (1883–1934), художника, скульптора, уродженця с. Кобринове, тепер Звенигородського району.
- 1 – 65 років від дня народження Олександра Миколайовича Лисенка (1958), фахівця у галузі електротехніки, доктора технічних наук, уродженця с. Набутів, тепер Черкаського району.
- 6 – 100 років від дня народження Олександра Павловича Зінченка (1923–2004), лікаря-невролога, доктора медичних наук, професора, уродженця с. Левченкове, тепер Золотоніського району.
- 8 – 125 років від дня народження Наталії Михайлівни Ужвій (1898–1986), актриси, народної артистки СРСР, яка у 1915–1922 рр. вчителювала у с. Михайлівка, тепер Золотоніського району та м. Золотоноша, брала участь у виставах драматичного гуртка у м. Золотоноша.
- 10 – 105 років Уманському гуманітарно-педагогічному коледжу (1918).
- 13 – 160 років від дня народження Дмитра Мойсейовича Петрушевського (1863–1942), історика, академіка, уродженця с. Кобринове, тепер Звенигородського району.
- 13 – 125 років від дня народження Миколи Івановича Терещенка (1898–1966), поета і перекладача, уродженця с. Щербинівка Золотоніського району.
- 13 – 45 років з часу утворення Черкаської обласної організації Національної спілки художників України (1978).

- 14 – 85 років від дня народження Валерія Леонідовича Карлаша (1938), вченого в галузі механіки, доктора технічних наук, уродженця с. Суботів, тепер Черкаського району.
- 18 – 80 років від дня народження Василя Максимовича Яковенка (1943–2019), краєзнавця, колишнього директора Катеринопільського краєзнавчого музею.
- 20 – 130 років від дня народження Сергія Федоровича Єфремова (1893–1966), військового діяча, підполковника Армії УНР, уродженця с. Зеленьків, тепер Звенигородського району.
- 20 – 90 років від дня народження Бориса Васильовича Іваненка (1933–2008), історика-архівіста, заслуженого працівника культури України, уродженця м. Канів.
- 21 – 85 років від дня народження Ліллі Павлівни Капкаєвої (1938), заслуженого працівника культури України, колишньої директорки Черкаської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Тараса Шевченка.
- 21 – 80 років від дня народження Сергія Миколайовича Руднева (1943–2017), поета, колишнього жителя м. Черкаси.
- 22 – 75 років від дня народження Галини Олександрівни Паламарчук (1948), поетеси, уродженки с. Онопріївка, тепер Звенигородського району.
- 29 – 65 років від дня народження Сергія Миколайовича Кваші (1958), вченого-економіста, заслуженого діяча науки України, уродженця с. Велика Севастянівка, тепер Уманського району.

Жовтень

- 125 років Корсунь-Шевченківській центральній районній бібліотеці (1898).
- 1 – 130 років від дня народження Олекси Івановича Макушенка (1893–1920), підполковника Армії УНР, уродженця селища Лисянка.
- 5 – 70 років від дня народження Анатолія Олексійовича Книшука (1953), заслуженого артиста України, жителя м. Черкаси.
- 5 – 65 років від дня народження Віктора Івановича Мельника (1958), письменника, перекладача, критика, уродженця с. Краснопілка Уманського району.
- 8 – 135 років від дня народження Михайла Харлампійовича Пилипенка (1888–1953), заслуженого артиста України, уродженця с. Носачів, тепер Черкаського району.
- 8 – 75 років від дня народження Володимира Сергійовича Головківського (1948), заслуженого журналіста України, жителя м. Черкаси.
- 8 – 55 років від дня народження Володимира Михайловича Щербатюка (1968), доктора історичних наук, професора, краєзнавця, уродженця с. Почапінці, тепер Звенигородського району.
- 9 – 55 років з часу створення Літературно-меморіального музею І. С. Нечуя-Левицького (1968) у селищі Стеблів, тепер Черкаського району.
- 11 – 75 років від дня народження Людмили Василівни Тараненко (1948), письменниці, жительки м. Черкаси.

- 13 – 100 років від дня народження Михайла Івановича Сікорського (1923–2011), історика, краєзнавця, Героя України, заслуженого працівника культури України, уродженця м. Чигирин.
- 13 – 85 років від дня народження Віри Іванівни Куценко (1938), економіста, доктора економічних наук, заслуженого діяча науки і техніки України, уродженки м. Канів.
- 14 – 80 років від дня народження Раїси Опанасівни Кириченко (1943–2005), співачки, народної артистки України, Героя України, яка у 1968–1983 рр. була солісткою Черкаського народного хору.
- 18 – 70 років від дня народження Анатолія Тимофійовича Горбівненка (1953), поета, гумориста, жителя м. Сміла.
- 19 – 80 років з часу спалення німецько-фашистськими загарбниками с. Вдовичине, тепер Черкаського району (1943).
- 20 – 140 років від дня народження Петра Олександровича Єфремова (1883–?), літературознавця, критика, професора, уродженця с. Пальчик, тепер Звенигородського району.
- 22 – 125 років від дня народження Теофана Яремовича Фіялка (1898–1970), поета, уродженця с. Косенівка Уманського району.
- 23 – 290 років від дня народження Хоми Трохимовича Тихорського (1733–1814), вченого-лікаря, уродженця с. Домантове Золотоніського району.
- 23 – 140 років від дня народження Якова Самійловича Магазинера (1883–1941), скрипаля, педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР, уродженця м. Звенигородка.

- 23 – 130 років від дня народження Пилипа Омеляновича Козицького (1893–1960), композитора, заслуженого діяча мистецтв України, уродженця с. Летичівка, тепер Уманського району.
- 28 – 130 років від дня народження Андрія Івановича Ємченка (1893–1964), вченого-фізіолога, доктора біологічних наук, професора, уродженця с. Михайлівка, тепер Черкаського району.
- 29 – 100 років від дня народження Надії Марківни Попової (1923–1998), народної артистки України, колишньої актриси Черкаського академічного обласного музично-драматичного театру.
- 30 – 115 років від дня народження Раїси Львівни Троянкер (1908–1945), поетеси, уродженки м. Умань.
- 31 – 140 років від дня народження Михайла Олександровича Злобинця (Злобинців. 1883–1937), поета, кобзаря, уродженця м. Золотоноша. Був репресований.

Листопад

- 105 років газеті «Черкаський край» (1918).
- 60 років з часу заснування Черкаської центральної міської бібліотеки імені Лесі Українки (1963).
- 1 – 125 років від дня народження Дмитра Івановича Бедзика (1898–1982), письменника, організатора і першого директора Музею історії Корсунь-Шевченківської битви (1945).
- 3 – 100 років КВНЗ «Корсунь-Шевченківський педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка» Черкаської обласної ради (1923).

- 4 – 140 років від дня народження Михайла Івановича Білинського (1883–1921), контр-адмірала Армії УНР, міністра внутрішніх справ УНР, уродженця с. Драбова-Барятинське (нині смт Драбів), тепер Золотоніського району.
- 5 – 85 років від дня народження Івана Павловича Масла (1938–2010), фахівця у галузі механізації сільського господарства, кандидата технічних наук, уродженця с. Погреби Золотоніського району.
- 5 – 80 років від дня народження Дмитра Олексійовича Мельничука (1943), доктора біологічних наук, академіка НАН і НААН України, Героя України, уродженця с. Марійка Уманського району.
- 7 – 140 років від дня народження Леоніди Миколаївни Баланівської (1883–1960), співачки, уродженки м. Шпола.
- 8 – 105 років від дня народження Марії Антонівни Шкаліберди (1918–1998), краєзнавиці, колишньої директорки Кам'янського літературно-меморіального музею О.С. Пушкіна і П.І. Чайковського.
- 8 – 100 років від дня народження Дмитра Мироновича Коломійця (1923–1998), заслуженого працівника харчової промисловості України, уродженця с. Тимошівка, тепер Черкаського району.
- 8 – 85 років від дня народження Дмитра Андрійовича Абакумова (1938), музейного працівника, краєзнавця, жителя с. Конельська Попівка, тепер Уманського району.
- 13 – 80 років від дня народження Валентини Павлівни Кононцевої (1943), заслуженої артистки України, колишньої актриси Черкаського академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. Т.Г. Шевченка.

- 13 – 65 років від дня народження Тетяни Миколаївни Кумановської (1958), співачки, заслуженої артистки України, уродженки м. Звенигородка.
- 14 – 115 років від дня народження Павла Яковича Куценка (1908–1983), графіка, заслуженого художника України, уродженця м. Кам'янка.
- 14 – 95 років від дня народження Миколи Герасимовича Глухенького (1928–1993), письменника, уродженця с. Сегединці, тепер Черкаського району.
- 16 – 75 років від дня народження Наталії Йосипівни Замулко-Дюбуше (1948–2020), поетеси, уродженки с. Прохорівка, тепер Черкаського району.
- 18 – 130 років від дня народження Євгена Михайловича Марковського (1893–1983), фольклориста, театрознавця, мовознавця, уродженця с. Папужинці, тепер Звенигородського району.
- 18 – 100 років від дня народження Михайла Григоровича Іванченка (1923–2015), письменника, колишнього жителя с. Гусакове Звенигородського району.
- 18 – 85 років від дня народження Василя Григоровича Латанського (1938), письменника, уродженця с. Луківка, тепер Звенигородського району.
- 21 – 110 років від дня народження Берти Львівни Корсунської (1913–1979), літературознавиці, уродженки м. Звенигородка.
- 21 – 85 років від дня народження Михайла Кузьмовича Наснка (1938), літературознавця, лауреата Національної премії України

імені Тараса Шевченка, уродженця с. Гуляйполе, тепер Звенигородського району.

- 21 – 80 років від дня народження Михайла Васильовича Голубовича (1943), народного артиста України, уродженця м. Золотоноша.
- 21 – 75 років від дня народження Михайла Дмитровича Коваля (1948), бандуриста, фольклориста, заслуженого працівника культури України, жителя с. Великий Хутір, тепер Золотоніського району.
- 22 – 110 років від дня народження Миколи Івановича Пшеничного (1913–1994), журналіста, краєзнавця, колишнього організатора і директора Кам'янського літературно-меморіального музею О.С. Пушкіна і П.І. Чайковського.
- 22 – 80 років від дня народження Ніни Василівни Корсунь (1943), письменниці, жительки м. Сміла.
- 24 – 155 років від дня народження Віктора Дмитровича Замирайла, (1868–1939), живописця, уродженця м. Черкаси.
- 24 – 105 років від дня народження Віктора Марковича Лагози (1918–2002), поета-гумориста, уродженця м. Канів.
- 25 – 185 років від дня народження Івана Семеновича Нечуя-Левицького (1838–1918), письменника, уродженця селища Стеблів, тепер Черкаського району.
- 30 – 110 років від дня народження Григорія Прокоповича Донця (1913–1985), поета, уродженця с. Курилівка, тепер Черкаського району.

- 30 – 105 років від дня народження Зої Іванівни Василенко (1918), музикознавиці, фольклористки, кандидата мистецтвознавства, уродженки с. Ташлик, тепер Черкаського району.
- 30 – 85 років від дня народження Андрія Юхимовича Чорнодіда (1938), архітектора, лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка, уродженця с. Нове Місто, тепер у межах м. Монастирище.

Грудень

- 105 років з часу створення Руськополянського самодіяльного народного етнографічного хору «Поляни» (1918).
- 1 – 60 років від дня народження Віталія Васильовича Масненка (1963), історика, професора Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.
- 2 – 170 років від дня народження Григорія Костянтиновича Ходоровського-Мороза (1853–1927), композитора і піаніста, уродженця хутора Коханівка, нині у складі с. Свічківка, тепер Золотоніського району.
- 6 – 70 років від дня народження Миколи Олександровича Лучка (1953), майстра спорту, заслуженого тренера України, уродженця м. Умань.
- 8 – 85 років від дня народження Андрія Федоровича Коцюбинського (1938–2011), письменника, журналіста, уродженця с. Загородище, тепер Золотоніського району.
- 10 – 170 років від дня народження Степана Володимировича Лукашевича (1853–1934), громадського діяча, емігранта, уродженця с. Мехедівка Золотоніського району.

- 11 – 90 років від дня народження Михайла Єфремовича Іщенка (1933–2021), лікаря, краєзнавця, громадського діяча, заслуженого працівника культури України, колишнього жителя м. Канів.
- 12 – 30 років Черкаському обласному осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва України (1993).
- 14 – 120 років від дня народження Андрія Степановича Брагінця (1903–1963), філософа, уродженця с. Малі Канівці, тепер Золотоніського району.
- 14 – 80 років з часу визволення м. Черкаси від німецько-фашистських загарбників (1943).
- 17 – 105 років від дня народження Марка Якимовича Варшавчика (1918–2001), історика, архівіста, заслуженого діяча науки України, уродженця м. Сміла
- 17 – 70 років від дня народження Володимира Трохимовича Поліщука (1953), літературознавця, професора Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.
- 19 – 100 років від дня народження Петра Івановича Власюка (1823–1993), поета, уродженця с. Сабадаш, тепер Уманського району.
- 20 – 60 років від дня народження Олексія Михайловича Колесника (1963), заслуженого артиста України, жителя м. Черкаси.
- 22 – 190 років від дня народження Марко Вовчок (1833– 1907), письменниці, ім'я якої увійшло в історію Черкащини.
- 23 – 100 років від дня народження Олександра Станіславовича Ренькаса (1923–2008), заслуженого архітектора України, колишнього головного архітектора Черкаської області.

- 24 – 85 років від дня народження Миколи Федотовича Стеблини (1938–2011), письменника, уродженця с. Макіївка, тепер Черкаського району.
- 24 – 225 років від дня народження Адама Міцкевича (1798–1855), польського поета, який у лютому 1825 року гостював у маєтку Г. Головінського у селищі Стеблів, тепер Черкаського району.
- 28 – 110 років від дня народження Всеволода Михайловича Кулакова (1913–1969), доктора історичних наук, уродженця м. Корсунь-Шевченківський.

Довідкове видання

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ЧЕРКАЩИНИ У 2023 РОЦІ

Укладач **Демченко** Людмила Тимофіївна

Редактор **Н.В. Фейгінова**

Відповідальна за випуск **К.С. Бугасько**

Комп'ютерний набір **Л.Т. Демченко**

Формат 60x84/16

Видавець і виготовлювач
Комунальний заклад «Обласна універсальна наукова бібліотека
імені Тараса Шевченка»,
вул. Байди-Вишневецького, 8, м. Черкаси, 18001

Підписано до друку 2022. Тир. 50. Ксерокс ОУНБ імені Тараса Шевченка